

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра міжнародних економічних відносин імені Артура Голікова

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної роботи
Олександр ГОЛОВКО

“ ” 2022 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

МІЖНАРОДНА ЛОГІСТИКА

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

галузь знань 29 Міжнародні відносини

спеціальність 292 Міжнародні економічні відносини

освітня програма Міжнародна логістика і митна справа

спеціалізація

вид дисципліни обов'язкова

факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

2022 / 2023 навчальний рік

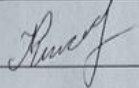
Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу
“30” серпня 2022 року, протокол № 1

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: к.е.н., доцент кафедри міжнародних економічних відносин імені Артура Голікова Беренда Сергій Васильович

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародних економічних відносин імені Артура Голікова

Протокол від “29” серпня 2022 року № 1

Завідувач кафедри міжнародних економічних відносин імені Артура Голікова

Надія КАЗАКОВА
(підпис)

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Міжнародна логістика і митна справа» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти

Гарант освітньо-професійної програми «Міжнародна логістика і митна справа» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти

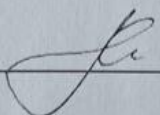

Олена ХАНОВА
(підпис)

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу назва факультету, для здобувачів вищої освіти якого викладається навчальна дисципліна

Протокол від “29” серпня 2022 року № 1

Голова науково-методичної комісії факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Лариса ГРИГОРОВА-БЕРЕНДА
(підпис)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Міжнародна логістика» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Міжнародна логістика і митна справа» підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня

(назва рівня вищої освіти)

спеціальність: 292 «Міжнародні економічні відносини»

1. Опис навчальної дисципліни

Предметом дисципліни є загальні закономірності розвитку логістичних систем, особливості управління та сучасні тенденції в оптимізації матеріальних потоків та пов'язаних з ними інформаційними потоками в міжнародних ланцюгах постачання.

1.1. Мета вивчення дисципліни "Міжнародна логістика": формування відповідних компетентностей щодо оптимізації руху матеріальних, фінансових та інформаційних потоків, що відбуваються на міжнародному рівні; забезпечення ефективного формування міжнародних логістичних систем, асоціацій чи союзів; а також підвищення якості логістичного сервісу на міжнародному рівні, в тому числі транспортно- експедиторське обслуговування на міжнародних ринках.

1.2. Завдання дисципліни "Міжнародна логістика":

- формування наступних загальних компетентностей:

ЗК3. Здатність навчатися та бути сучасно навченим.

ЗК4. Здатність продукувати нові ідеї, системно мислити, проявляти креативність, гнучкість, уміння управляти часом.

ЗК5. Здатність до усної та письмової загальної комунікації державною та іноземними мовами.

ЗК7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, пошуку, оброблення та оцінювання інформації, процесів та явищ з різних джерел з метою виявлення проблем, формулювання висновків (рекомендацій), вироблення рішень на основі логічних аргументів, забезпечення якості виконуваних робіт з урахуванням національних та міжнародних вимог, адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК8. Здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків

ЗК9. Уміння бути критичним та самокритичним до розуміння чинників, які справляють позитивний чи негативний вплив на спілкування з представниками інших бізнес-культур та професійних груп різного рівня (з фахівцями з інших галузей знань/видів діяльності) на засадах цінування різноманітності та мультикультурності та поваги до них.

ЗК10. Здатність мотивувати та розробляти ефективну систему організації праці, здійснювати дослідження в групі під керівництвом лідера з урахуванням вимог та особливостей сьогодення в умовах обмеженості часу.

ЗК11. Здатність брати участь у розробці проектів, мотивувати людей та рухатися до спільної мети, діяти соціально відповідально і свідомо.

ЗК12. Вміння використовувати набуті знання, розуміти предметну область та професію на практиці, бути відкритим до застосування знань з урахуванням конкретних ситуацій.

- формування наступних фахових компетентностей:

ФК1. Здатність виокремлювати закономірності, характерні ознаки та тенденції розвитку світового господарства, особливості реалізації економічної політики та світових інтеграційних/деінтеграційних процесів.

ФК2. Розуміння базових категорій та новітніх теорій, концепцій, технологій і методів у сфері міжнародних економічних відносин з урахуванням їх основних форм, застосовувати теоретичні знання щодо функціонування та розвитку МЕВ.

ФК3. Розуміння сутності й особливостей функціонування середовища міжнародних економічних відносин та моделей економічного розвитку.

ФК4. Здатність обґрунтовувати особливості реалізації форм МЕВ на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях.

ФК6. Здатність аналізувати міжнародні ринки товарів і послуг, інструменти та принципи регулювання міжнародної торгівлі.

ФК8. Здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.

ФК11. Здатність застосовувати базові знання у сфері міжнародних економічних відносин з використанням нормативно-розпорядчих документів, довідкових матеріалів.

ФК12. Знання теоретичних основ та практичних навичок оцінювання й аналізу безпекової компоненти міжнародних економічних відносин.

ФК13. Здатність спілкуватися на професійному та соціальному рівнях з використанням фахової термінології, включаючи усну і письмову комунікацію державною та іноземними мовами.

ФК15. Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності.

ФК16. Здатність розробки програм щодо участі України в міжнародно-правовому співробітництві та регулювання митної справи в рамках інтеграційних об'єднань світу з точки зору перетину кордонів на налагодження логістичного середовища всесвіту.

1.3. Кількість кредитів 3

1.4. Загальна кількість годин 90

1.5. Характеристика навчальної дисципліни

Обов'язкова	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
4-й	-
Семестр	
7-й	-
Лекції	
16 год.	- год.
Практичні, семінарські заняття	
16 год.	- год.
Лабораторні заняття	
год.	- год.
Самостійна робота	
58 год.	- год.
Індивідуальні завдання	

1.6. Заплановані результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягти таких результатів навчання:

ПРН1. Усвідомлювати необхідність навчання впродовж усього життя, дотримуватися принципів безперервного розвитку та постійного самовдосконалення; прагнути професійного зростання, у тому числі в сфері міжнародної логістики та митної справи, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін.

ПРН2. Мислити креативно та критично, мати навички тайм-менеджменту, критично оцінювати наслідки продукованих ідей.

ПРН3. Демонструвати навички письмової та усної комунікації державною та іноземними мовами, фахово використовувати економічну термінологію.

ПРН4. Використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, програмні пакети загального і спеціального призначення.

ПРН5. Демонструвати абстрактне мислення, застосовувати методології дослідження; виявляти, окреслювати та формалізувати проблеми; систематизувати й упорядковувати отриману інформацію; оцінювати та пояснювати вплив ендогенних і екзогенних факторів на процеси та явища у світовому господарстві (у тому числі міжнародної логістики та митної справи); формулювати висновки і розробляти рекомендації з метою адаптації до нової ситуації з урахуванням особливостей національного і міжнародного середовища.

ПРН7. Володіти навичками самоаналізу (самоконтролю), бути критичним і самокритичним, розуміти детермінанти впливу на спілкування з представниками інших бізнес-культур та професійних груп різного

рівня (з фахівцями з інших галузей знань/видів діяльності) на засадах цінування різноманітності, мультикультурності та поваги до них.

ПРН8. Планувати, організувати, мотивувати, оцінювати та підвищувати результативність колективної праці, здійснювати дослідження в групі під керівництвом лідера, з урахуванням вимог та особливостей сьогодення в умовах обмеженості часу.

ПРН9. Розробляти та реалізовувати міжнародні проекти, у тому числі в сфері міжнародної логістики та митної справи, працювати в проектних групах, мотивувати людей і рухатися до спільної мети, діяти соціально-відповідально та свідомо.

ПРН10. Застосовувати набуті знання, розуміти предметну область та професію на практиці, бути відкритим до застосування знань з урахуванням конкретних ситуацій.

ПРН11. Демонструвати знання та навички з ведення ділового протоколу та ділового етикету у сфері міжнародних економічних відносин, у тому числі, міжнародної логістики та митної справи, враховуючи особливості міжкультурного спілкування на професійному та соціальному рівнях, включаючи усну та письмову комунікацію державною та іноземними мовами

ПРН13. Визначати причини, типи та характер міжнародних конфліктів і суперечок, обґрунтовувати і застосовувати економічні, юридичні та дипломатичні методи і засоби їх вирішення на міжнародному рівні, відстоюючи національні інтереси України.

ПРН15. Обґрунтовувати власну думку щодо конкретних умов реалізації форм МЕВ на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях.

ПРН16. Розуміти та застосовувати базові знання основних нормативно-правових актів і довідкових матеріалів, чинних стандартів і технічних умов, інструкцій та інших нормативно-розпорядчих документів у сфері міжнародних економічних відносин, міжнародної логістики та митної справи.

ПРН19. Розуміти, виділяти й описувати нові явища, процеси й тенденції глобального розвитку; визначати механізми й інструменти реалізації економічної політики та світових інтеграційних / дезінтеграційних процесів.

ПРН20. Володіти базовими категоріями, новітніми теоріями, концепціями, технологіями та методами у сфері міжнародних економічних відносин, зокрема: міжнародної логістики та митної справи.

ПРН25. Усвідомлювати необхідність навчання впродовж життя для здобування знань, з метою підтримки професійної компетентності на високому рівні.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Лекція 1 Введення в міжнародну логістику

1. Основний зміст концепції логістики. 2. Поняття «Логістика». 3. Історія появи і розвитку логістики. 4. Основні поняття Логістики. Логістична система.

Лекція 2 Закупівельна логістика

1. Логістика закупівель. 2. Управління поставками. 3. ABC аналіз. 4. Make or buy. 5. Переговори в закупівельній логістиці.

Лекція 3 Транспортна логістика

1. Техніко-економічні особливості окремих видів транспорту. 2. Категорії вантажів. 3. Види сполучень. 4. Транспортна складова в ціні товару. 5. Інкотермс -2020.

Лекція 4 Логістика товарного руху. Дистрибуція. Cross-border e-commerce.

1. Основний зміст процесу доставки товару. 2. Ефект синергії. 3. Форми товарного руху 4. Типи маркетингової логістики.

Лекція 5 Логістичний центр.

1. Логістичний центр. Функції, завдання, організація. 2. Транспортні і експедиторські послуги. 3. Взаємодія учасників міжнародної торгівлі

Лекція 6 Стандарти MRP. DRP. CRP. ERP та інші компоненти MRP II

1. Загальна характеристика стандартів MRPII, CRP. 2. Переваги і недоліки MRP і MRPII

Лекція 7 Логістика запасів

1. Сучасні концепції управління запасами та ланцюгами поставок. 2. Формування й регулювання запасів. 3. Логістика управління запасами модель Уілсона. 4. XYZ аналіз й інші підходи (EOQ, SCM)

Лекція 8 Складська логістика

1. Основні поняття складської діяльності 2. Класифікація складів. 3. Основні показники складської діяльності.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
л		п	лаб	інд	ср	л		п	лаб	інд	ср	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1												
Тема 1. Введення в міжнародну логістику	5	2				3						
Тема 2. Закупівельна логістика	8	2	2			4						
Тема 3. Транспортна логістика	24	2	2			20						
Тема 4. Розподільча логістика. Логістика товарного руху. Cross-border e-commerce	10	2	4			4						
Разом за розділом 1	47	8	8			31						
Розділ 2												
Тема 5. Логістичний центр	8	2	2			4						
Тема 6. Стандарт MRP. DRP. CRP. ERP та інші компоненти MRP II	8	2	2			4						
Тема 7. Логістика запасів	19	2	2			15						
Тема 8. Складська логістика	8	2	2			4						
Разом за розділом 2	43	8	8			27						
Усього годин	90	16	16			58						

4. Темі семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Транспортна логістика.	2
2	Застосування базисних умов постачання у зовнішньоекономічних контрактах.	2
3	Мультимодальні перевезення. Економічна ефективність та побудова маршрутів.	2
	Разом	6

Темі практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
-------	------------	-----------------

1	Вибір постачальників на основі метода аналізу ієрархій	2
2	ABC-аналіз постачальників або товарного запасу на складі	2
3	Beer game	2
4	Модель Уїлсона та EOO	2
5	Розрахунок об'ємної ваги	2
	Разом	10

5. Самостійна робота

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин
1	Тема 1. Введення в логістику За допомогою рекомендованої літератури та лекційного матеріалу вивчити питання теми з метою підготовки до підсумкового семестрового контролю	3
2	Тема 2. Закупівельна логістика За допомогою рекомендованої літератури та лекційного матеріалу вивчити питання теми з метою підготовки до підсумкового семестрового контролю	4
3	Тема 3. Транспортна логістика Ситуаційне завдання	20
4	Тема 4. Розподільча логістика. Логістика товарного руху. Cross-border e-commerce Підготовка питань семінарського заняття та семестрової контрольної роботи з дисципліни	4
5	Тема 5. Логістичний центр	4
6	Тема 6. Стандарт MRP З метою підготовки до практичного заняття (Оптимальний вибір постачальника транспортних послуг) повторити лекційний матеріал за темою, вивчити нормативно-правові документи, переглянути приклади сучасних укладених угод, повторити правила Інкотермс 2020.	4
7	Тема 7. Логістика запасів Ситуаційне завдання	15
8	Тема 8. Логістика складу Опрацювання додаткової рекомендованої літератури за темою з метою підготовки до підсумкового семестрового контролю	4
	Разом	58

6. Індивідуальні завдання

Не передбачено навчальним планом

7. Методи навчання

Під час вивчення навчальної дисципліни застосовуються наступні методи навчання: лекція, як правило, у поєднанні з наочною демонстрацією (презентація), пояснення, дискусія, практичні завдання, семінарські заняття, спільний пошук вирішення проблеми, робота з науковою літературою, консультування, самостійна робота в тому числі в дистанційному курсі.

8. Методи контролю

При вивченні дисципліни «Міжнародна логістика» застосовуються наступні методи контролю: усний, письмовий та тестовий. Контроль з дисципліни складається з поточного

контролю, який проводиться у формі усного опитування або письмового експрес-контролю на практичних заняттях та лекціях, у формі виступів студентів при обговоренні питань на семінарських заняттях, у формі тестування, тощо. Результати поточного контролю (поточна успішність) є основною інформацією для визначення оцінки за розділ і враховуються при визначенні підсумкової оцінки з дисципліни.

Засвоєння тем (поточний контроль) контролюється на семінарських та практичних заняттях відповідно до конкретних цілей, засвоєння розділів (поточний контроль) – на практичних та семінарських підсумкових заняттях та/або виконанням індивідуальної семестрової роботи

Застосовуються такі засоби діагностики рівня підготовки студентів:

- тестові завдання;
- розв'язування задач;
- виконання творчих завдань, вирішення кейсів

Завданням поточного контролю є оцінювання знань, умінь та практичних навичок студентів, набутих під час засвоєння окремого розділу дисципліни. Розділ – це логічно завершена частина теоретичного та практичного навчального матеріалу з навчальної дисципліни. Кожен окремий розділ включає семінарські та практичні заняття, завдання для самостійної роботи, письмові контрольні роботи тощо. Оцінка за розділ – це сума балів, отриманих студентом за виконання всіх видів робіт, передбачених цим розділом.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних та семінарських занять. Сума балів, які студент **денної/дистанційної** форми навчання може набрати за поточним контролем, дорівнює 60 (для студентів **заочної** форми навчання - 15).

Підсумковий контроль засвоєння розділів здійснюється по їх завершенню на підсумкових заняттях та на екзамену.

Оцінка успішності студента з дисципліни є рейтинговою і виставляється за багатобальною шкалою з урахуванням оцінок засвоєння окремих розділів.

Семестровий підсумковий контроль з дисципліни є обов'язковою формою контролю навчальних досягнень студента. Він проводиться відповідно до навчального плану у вигляді семестрового екзамену в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеному цією робочою програмою дисципліни «Міжнародна логістика».

Сумарна оцінка за вивчення дисципліни розраховується як сума оцінок за розділами та балів, отриманих за результатами підсумкового семестрового контролю. Загальна сума балів поточного і підсумкового семестрового контролю складає 100.

Підсумковий семестровий контроль здійснюється під час проведення екзамену. Загальна кількість балів за успішне виконання екзаменаційних завдань – 40

Критерії оцінювання відповідей на екзамену:

Час виконання – 60-90 хвилин

Теоретичне питання – 10 балів

Задача – 10 балів

Тести – 20 балів

УВАГА! У разі використання заборонених джерел інформації студент на вимогу викладача залишає аудиторію та одержує загальну нульову оцінку (0).

За результатами поточного та підсумкового контролю студент може набрати від 0 до 100 балів включно.

9. Схема нарахування балів

Структура та складові підсумкової оцінки з дисципліни:

Розділ 1. – 30 балів (з них: активна робота на семінарських заняттях - 5 балів; виконання ситуаційного завдання або виконання практичних завдань - 25 балів.)

Розділ 2. – 30 балів (з них: активна робота на семінарських заняттях - 5 балів; виконання контрольної роботи (ситуаційне завдання або виконання практичних завдань) - 25 балів.)

Підсумковий контроль – 40 балів (з них: відповідь на теоретичне питання - 10 балів; задача - 10 балів; тестові завдання - 20 балів).

Заохочувальні бали - виконання індивідуального завдання – 5 балів, використання англійської мови у підготовці контрольної роботи – 5 балів, підготовка до видання наукової статті за тематикою дисципліни «Міжнародна логістика» – 10 балів.

*Максимальні значення оцінювання діяльності студента
при вивченні навчальної дисципліни*

Поточний контроль та самостійна робота								Разом	Екзамен	Сума
Розділ 1				Розділ 2				60	40	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8			
30 (мінімум 10)				30 (мінімум 10)						

T1, T2 ... T8 – теми розділів

Студент допускається до підсумкового семестрового контролю, якщо за результатами поточного контролю він набрав не менше 20 балів.

Структура та складові підсумкової оцінки з дисципліни (дистанційна форма навчання):

Поточний контроль складається із рішення 4 практичних робіт, які оцінюються по 15 балів кожна. Відтак максимально студент може отримати за поточний контроль 60 балів.

Підсумковий контроль – 40 балів (з них: відповідь на теоретичне питання - 10 балів; задача - 10 балів; тестові завдання - 20 балів)

Заохочувальні бали - підготовка до видання наукової статті за тематикою дисципліни «Міжнародна логістика» - 10 балів або виконання завдання іноземною мовою (англійська, німецька, тощо) – 5 балів.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка	
	для чотирирівневої шкали оцінювання	для дворівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно	зараховано
70-89	добре	
50-69	задовільно	
1-49	незадовільно	не зараховано

10. Рекомендована література

Основна література

1. Беренда С.В. Міжнародні логістичні операції // дистанційний курс. // Навчально-методична праця. - Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2020. Режим доступу <https://dist.karazin.ua/moodle/course/view.php?id=1423> – Станом на 30.09.2020. – Назва з екрану.
2. Bowersox, Donald J. Supply chain logistics management / Donald J. Bowersox, David J. Closs, M. Vixby Cooper, John C. Bowersox.—4th ed. 2013.

Допоміжна

3. Беренда С.В. Логістика. Учебно-методическое пособие. – Харків: ХНУ. 2008. – 159 с.
4. Levinson M. The Box: How the Shipping Container Made the World Smaller and the World Economy Bigger 2008. - 400 pp.

11. Інформаційні ресурси Інтернет

1. Порти України [Електронний ресурс] : [organization's website]. – Режим доступу:

- <http://ports.com.ua>. – Станом на 01.05.2018. – Назва з екрану.
2. Baltic Dry Index [Електронний ресурс] : [organization's website]. – Режим доступу: <https://spark.adobe.com/#design/page/15a397db-4e43-45f0-ad3a-2e54d9ac0a26>. – Станом на 01.06.2018. – Назва з екрану.
  3. <https://www.youtube.com/user/SekirkinaSvetlana> - Транспортна логістика для кожного
  4. <https://www.youtube.com/watch?v=1T5tYWejAK8> - Ланцюги доданої вартості. Презентація курсу
  5. Rutgers Business School Newark and New Brunswick [Електронний ресурс] : [organization's website]. – Режим доступу: <https://www.coursera.org/learn/supply-chain-logistics> – Станом на 01.05.2021. – Назва з екрану.
  6. Logistics Management [Електронний ресурс] : [organization's website]. – Режим доступу: <http://www.logisticsmgmt.com/> . – Станом на 01.06.2022. – Назва з екрану.
  7. DHL Express [Електронний ресурс] : [organization's website]. – Режим доступу: <http://www.dhl.com.ua/uk/logistics.html> - . – Станом на 01.05.2021. – Назва з екрану.
  8. «ІСТ-Захід» – міжнародна транспортно-експедиторська компанія [Електронний ресурс] : [organization's website]. – Режим доступу: <http://ict.lviv.ua/about/> . – Станом на 01.06.2021. – Назва з екрану.
  9. National Geographic Ultimate Factories UPS Worldport [Електронний ресурс] : [organization's website]. – Режим доступу: <https://vimeo.com/164439350> - National Geographic Ultimate Factories UPS Worldport. – Станом на 01.06.2021. – Назва з екрану.
  10. ООО «Геотранс Сервіс» [Електронний ресурс] : [organization's website]. – Режим доступу: <http://www.geotrans-group.biz/ua/index.html>. – Станом на 01.06.2021. – Назва з екрану.

12. Особливості навчання за денною формою в умовах дії обставин непоборної сили

В умовах дії форс-мажорних обмежень освітній процес в університеті здійснюється відповідно до наказів/ розпоряджень ректора або за змішаною формою навчання або повністю дистанційно в синхронному режимі.

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких карантинних обмежень з заборонаю відвідування ЗВО студентам денної форми навчання надається можливість (за заявою, погодженою деканом факультету) скласти **екзамен в тестовій формі дистанційно на платформі Moodle** в дистанційному курсі «Міжнародна логістика», режим доступу: <https://moodle/course/view.php?id=1423>. З викладачем можна зв'язатись з приводу отримання доступів до Zoom конференцій та інших питань за адресою: s.berenda@karazin.ua